Florin Pitea – Philip

Pe alții îi vizitează vecinii, prietenii, colegii de serviciu şi, cel puțin odată pe an, perceptorii de impozite. Pe mine mă vizitează Philip.

Apare din senin, iar în ultimul timp şi-a luat obiceiul să stea din ce în ce mai mult, prelungindu-şi vizitele neanunțate. Nu mă deranjează venirea lui, pentru că oricum stau singură şi nu am niciodată mare lucru de făcut. Nu-l pot acuza că din cauza lui pierd vremea sau că aş avea treburi mult mai importante pe care mă împiedică să le duc la bun sfîrşit.

Nici azi nu face excepție. Mă pomenesc cu el în cameră fără să-mi dau seama cînd a intrat. În ciuda faptului că e atît de înalt şi masiv, Philip se mişcă repede şi fără zgomot.

- Ce mai faci? zice el, iar întrebarea, venită de la oricine altcineva, ar părea banală şi politicoasă. Numai că, venind din partea lui Phil, nici o întrebare sau remarcă nu e atît de banală pe cît ar părea. În ochii albaştri, în care sclipeşte o intensitate greu de suportat, i se citeşte faptul că aşteaptă cu mare interes cu totul alt răspuns decît banalul "Bine" pe care oricine l-ar spune dintr-un reflex înrădăcinat pe tot parcursul existenței sale de ființă socială.

Ridic din umeri şi zîmbesc:

- Ce să fac... După cum se vede.

Fără să fie invitat, Philip se aşază dinaintea mea. Nu se osteneşte să caute un scaun, ci ia loc direct pe podea. Încă nu am aflat de unde a căpătat manierele astea, ca şi obiceiul de a sta tot timpul cu cămaşa scoasă din pantaloni, sau de ce a renunțat la disciplina zilnică a bărbieritului, dar într-o bună zi am să-l întreb. Nu chiar azi, fiindcă nu aş vrea să se simtă stînjenit. Într-o altă zi, cu siguranță.

- Nu pot să cred cît de mult te încăpățînezi în ciuda evidențelor, zice el. De ce nu accepți adevărul?

Iar începe. M-a exasperat cu ideile astea ale lui. La început, pe parcursul primelor vizite, se străduia să fie drăguț cu mine. E atît de cult şi manierat, ştie o mulțime de lucruri despre muzica simfonică şi despre filosofie, încît îl aşteptam cu plăcere. Dar treptat a început să-mi vorbească

din ce în ce mai des despre lucruri ciudate, foarte diferite de acelea pe care le-am învățat la şcoală, iar atunci cînd încerc să-l contrazic între noi ia naştere o tensiune tăcută, nearticulată în cuvinte, dar cît se poate de prezentă. Deşi nu dă semne că s-ar fi enervat, din privire îmi dau seama că nu suportă ca eu să nu mă las convinsă de argumentele lui.

- Care adevăr, Philip?

- Te încăpățînezi să te laşi înşelată de aparențe, în loc să cauți dincolo de vălul iluziilor şi să capeți acces la adevărata realitate.

Iar povestea cu adevărata realitate.

- Care aparențe? Cum să pun sub semnul îndoielii ceea ce văd şi aud? Cum să mă îndoiesc de faptul că Ted Kennedy este preşedinte, aproape de sfîrşitul celui de-al doilea mandat?

- Ted Kennedy, zici?

- Da, Ted Kennedy. L-am văzut de atîtea ori la televizor, i-am ascultat discursurile...

Zîmbeşte cu indulgența superioară a unui adult care trebuie să-i explice pentru a nu se ştie cîta oară unui copil nu prea strălucit cum se utilizează regula de trei simplă.

- Televiziunea e un excelent mijloc de manipulare. În locul lui Ted Kennedy, despre care susții cu atîta înfocare că ar fi preşedinte, în fața camerelor de luat vederi ar putea la fel de bine să apară un figurant, sau chiar un simulacru, un android.

Încerc să par amuzată, dar privirea lui albastră, pătrunzătoare, citeşte prin expresia pe care mi-am aşternut-o pe figură.

- Aşa încît de ce ar fi Ted Kennedy preşedinte, la urma urmei?

- Philip, chiar trebuie să continuăm aşa la infinit? Ți-am mai spus că am dat mîna cu Ted Kennedy acum şapte ani, în timpul primei lui campanii electorale pentru preşedenție.

- Putea foarte bine să fie un figurant, după cum ți-am explicat deja. Poate că nu există o familie Kennedy, la urma urmei.

Nu-l las să continue, fiindcă de fiecare dată cînd aud aşa ceva mă înfurii cumplit.

- Şi-atunci cine stă la Casa Albă de aproape douăzeci şi patru de ani, mă rog frumos? Ştii bine că John F. Kennedy a avut două mandate, apoi Bobby încă două şi în cele din urmă a venit rîndul lui Ted. Care nu e cine ştie ce preşedinte, între noi fie vorba, dar îi are consilieri pe ceilalți doi.

- Ce dovezi ai că nu sînt cu toții nişte simulacre?

În ultimul timp a repetat întrebarea asta absurdă pînă la exasperare, dar o spune pe un ton atît de potolit, de calm, de rezonabil, încît o clipă, doar o clipă, aproape că sînt tentată să-i dau crezare. Dar de la un timp, poate în urma acestor discuții pe care le-am avut cu Philip, am învățat şi eu cîte ceva.

-Tu ce dovezi ai că sînt nişte simulacre?

Phil nu-i atît de uşor de prins, însă. Mai demult mi-a spus nişte poveşti ciudate cu un cordon de lampă care nu era acolo unde ar fi trebuit să fie, cu amintiri despre alte lumi prezente şi zeci de alte aşa-zise teorii, care de care mai aberante.

De data asta nu spune nimic, cel puțin o vreme, ca şi cînd răspunsul ar fi mult prea evident ca să se mai ostenească el să-l enunțe.

- Vezi că nu ai argumente solide? zic, dornică să-l întărît din nou.

- N-ai înțeles, zice el cu un zîmbet blînd. Nu susțin că familia Kennedy, în mod special, ar fi de fapt constituită din simulacre, ci mai degrabă că numeroase segmente din ceea ce consideri a fi realitatea ar putea să nu fie ceea ce par.

- Asta e o afirmație atît de vagă încît oricine ar fi de acord cu ea. Dar, Phil, povestea asta cu simulacrele, cu androizii, e pur şi simplu…

- Realitatea de lîngă noi pe care refuzăm s-o acceptăm în ciuda evidenței sale? completează el cu un aer îndatoritor.

Fără să vreau, mă bufneşte rîsul. Şi lui îi apare un zîmbet pe față, luminîndu-i cu sclipirea dinților barba uşor încărunțită.

- Ai fost vreodată la un consult psihiatric, Phil?

Încetează să zîmbească, şi privirea lui se desparte de a mea pentru a rătăci undeva, pe un perete.

- Dacă ai şti de cîte ori… Numai că psihologii, psihiatrii, psihanaliştii şi toți ceilalți membri ai grupurilor profesionale psi- sînt şi ei nişte oameni, la

urma urmei. Dacă ştii cu precizie pe ce teorii îşi bazează evaluarea pacienților, dacă le zici exact ceea ce au fost învățați că ar trebui să audă, mă tem că ei, sărmanii, nu mai au cum să-ți aplice alt diagnostic decît acela către care i-ai condus.

Asta explică foarte bine cum se face că Phil, în ciuda ideilor aberante în care crede cu sinceritate, se află încă în libertate în loc să fie internat undeva, într-o instituție psihiatrică.

- Presupunînd, de dragul demonstrației, că ai avea dreptate şi că realitatea mea nu e ceea ce pare a fi, cum e de fapt lumea? Cine e preşedinte la Casa Albă, spre exemplu?

- Cum e de fapt lumea? repetă Phil clătinînd din cap. Asta e o întrebare foarte grea, la care crede-mă că am căutat răspuns toată viața. Cum ai reacționa, însă, dacă ți-aş spune spre exemplu că la Casa Albă s-au perindat indivizi ca Richard Nixon...?

- N-a avut niciodată vreo şansă împotriva lui John F. Kennedy.

- Şi dacă Kennedy a fost asasinat la Dallas în 1963?

- Şi mai ai şi alți preşedinți imaginari?

- Ronald Reagan...?

Încep din nou să rîd, pentru că astăzi Philip e mai amuzant decît de obicei. Şi lui îi strălucesc ochii, dar nu din cauza amuzamentului.

- Ronald Reagan? Mai apare şi acum în filme western. Cine mai vine la rînd? Elvis Presley? Frank Sinatra?

Phil clatină din cap.

- Poate că ar fi făcut mai bine să rămînă actor. Teoria lui reaganomică a dat multe lucruri peste cap. La un moment dat, din cauza reducerilor de buget, nebunii din azile au fost puşi în libertate.

- Cine ştie, poate că n-a fost chiar ideea cea mai rea. Şi aşa zici că s-au petrecut lucrurile în versiunea ta? Nixon şi Reagan?

- Nu numai ei. Au fost şi alții înaintea lor, între ei...

- Dar, presupunînd că JFK ar fi fost asasinat în 1963 - deşi l-am tot văzut la televizor de-atunci încoace - de ce nu a devenit preşedinte Bobby?

- Pentru că a fost asasinat în 1968.

- Bănuiesc că şi pe Ted l-au asasinat.

- Nu. Pe Ted nu. Dar nu a devenit niciodată preşedinte.

- Şi ce te face să crezi că Nixon, Reagan, şi ceilalţi preşedinţi care pretinzi că au fost în locul fraţilor Kennedy la Casa Albă nu erau nişte simulacre, nişte androizi construiţi din circuite electrice şi angrenaje? întreb, triumfătoare.

- Aici e problema, că eu de fapt am convingerea că asta sînt. Simulacre.

Mă ridic şi încep să mă plimb agitată încoace şi încolo.

- În cazul ăsta, Philip, ce importanţă are dacă simulacrul acela este numit Richard Nixon sau Ted Kennedy?

- Exact asta încercam să te fac să înţelegi. Că nu are nici o importanţă. Că de fapt contează realitatea aflată dincolo de vălul acestor iluzii.

- Continuînd pe firul acestei logici aberante, ce te face să crezi că eşti real, Phil?

- Ce te face să crezi că eşti reală?

Mă apropii de el şi mă uit fix în ochii lui, dar privirea sa albastră nu se abate, ci rămîne neclintită.

- Am avut operaţii chirurgicale. Am văzut cînd m-au deschis la zece ani ca să-mi scoată apendicele. Am organe, Philip, nu circuite şi angrenaje. Ştiu. Le-am văzut.

- Poate că eşti un simulacru deosebit de bine realizat. Sau poate că ţi s-a făcut un implant de memorie despre o operaţie chirurgicală care în realitate nu a avut loc niciodată.

- Atunci poate vrei să mă convingi că toată viaţa mea e un implant de memorie, o iluzie. Expediţiile pe Marte din anii '70, pe care le-am urmărit la televizor, războiul din Vietnam pe care Statele Unite l-au cîştigat în 1964, şi aşa mai departe.

- Nu neapărat un implant de memorie. Dar poate o iluzie, răspunde Philip.

N-am să înţeleg niciodată cum poate întemeia convingeri atît de ferme pe dovezi atît de firave, sau mai degrabă inexistente. Mă pregătesc să-i dau o

replică usturătoare, dar discuția ne este întreruptă de voci venite de dincolo de uşă:

- ...E-aici, domnule doctor. Jane Kindred Dick, născută pe 16 decembrie 1928 la Chicago. Suferă de schizofrenie, iar în ultimul timp starea i s-a agravat. Are halucinații în care-i apare fratele ei, Philip, care a murit imediat după naştere, la 26 ianuarie.

Ca prin vis, pe peretele capitonat al celulei în care stau legată în cămaşă de forță îmi apare o stelă funerară aflată în Fort Morgan, Colorado, pe care sînt gravate prenumele fratelui meu, împreună cu datele pe care le-a amintit vocea îngrijitorului, şi prenumele meu, cu data naşterii şi o liniuță.

Dar iluzia se destramă repede, iar fratele meu zîmbeşte trist, aşezat lîngă mine, şi clatină din cap:

- Să nu crezi nimic din ceea ce-ți spun ceilalți. Totul e o iluzie, un complot urzit împotriva ta. De fapt realitatea este cu totul altfel...